

MATEMATYKA 4

UPS!

UKRAIŃSKO-POLSKI
SŁOWNICZEK

Niniejsza publikacja została opracowana na potrzeby uczennic/uczniów przybyłych do Polski z Ukrainy, ich rodziców i nauczycielek/nauczycieli z nimi pracujących.

Może również posłużyć jako zwięzły zbiór podstawowych pojęć z matematyki dla każdego.

Na marginesie zapisane są najczęściej stosowane symbole w edukacji matematycznej oraz sposób, w jaki się je odczytuje w języku polskim.

Życzymy przyjemnej nauki!

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

cyfra

цифра

38, 79, 1012

liczba

число

5 8 9 6

tysiące

тисячі

setki

сотні

dziesiątki

десятки

jedności

одиниці

DODAWANIE

ДОДАВАННЯ

$$12 + 6 = 18$$

↑   ↑   ↑

składnik   składnik   suma
доданок   доданок   сума

+
„dodać”=
„równa się”

ODEJMOWANIE

ВІДНІМАННЯ

$$12 - 6 = 6$$

↑   ↑   ↑

odjemna odjemnik różnica
зменшване від'ємник різниця

-
„odjąć”

MNOŻENIE

МНОЖЕННЯ

$$11 \cdot 6 = 66$$

↑   ↑   ↑
 czynnik   czynnik   iloczyn
 множник   множник   добуток

· / x
 „razy”

DZIELENIE

ДІЛЕННЯ

$$44 : 4 = 11$$

↑   ↑   ↑
 dzielna   dzielnik   iloraz
 ділене   дільник   частка

÷ / :
 „podzielić przez”

$$25 : 6 = 4 \text{ r } 1$$

reszta z dzielenia

остача від ділення

PORÓWNYWANIE LICZB

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ

$$7 > 3$$

7 większe od 3

7 більше за 3

$$5 < 8$$

5 mniejsze od 8

5 менше від 8

POTĘGA

СТЕПІНЬ

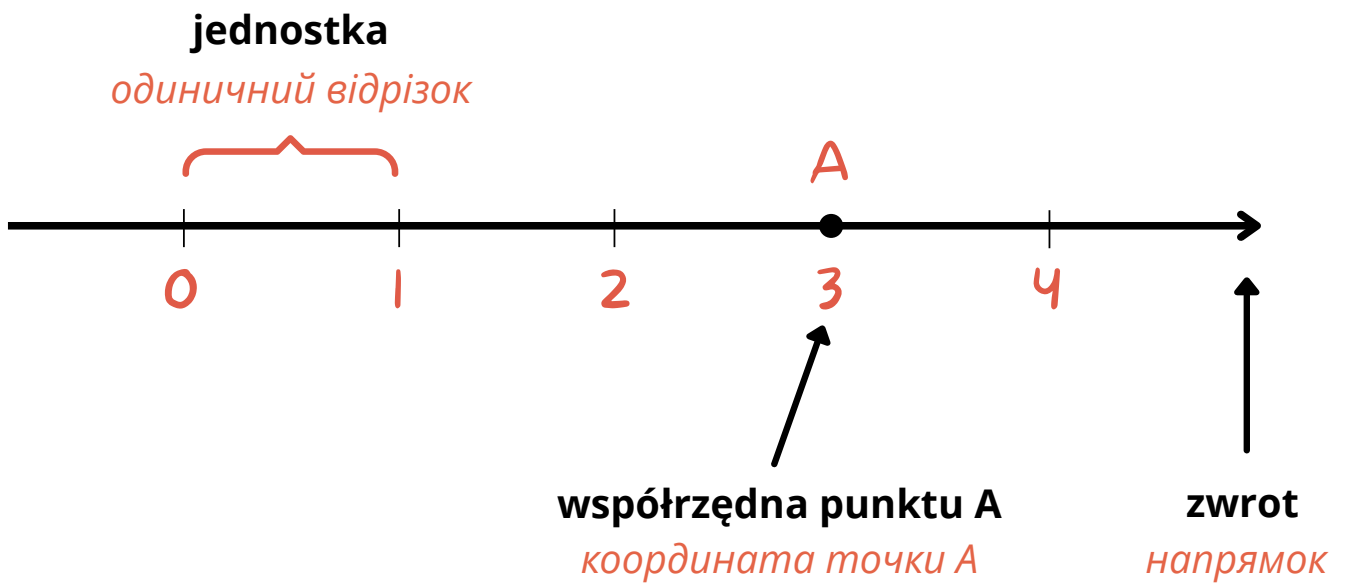
$$3 \cdot 3 = 3^2$$

trzy do kwadratu / три у квадраті
albo / або
trzy do potęgi drugiej / три у другому
stępieni

$$4 \cdot 4 \cdot 4 = 4^3$$

cztery do sześciangu / чотири в кубі
albo / або
cztery do potęgi trzeciej / чотири у
третьому степені

DŁUGOŚĆ
ДОВЖИНА

1 mm / 1 milimetr / 1 міліметр

1 cm / 1 centymetr / 1 сантиметр

1 dm / 1 decymetr / 1 дециметр

1 m / 1 metr / 1 метр

1 km / 1 kilometr / 1 кілометр

MASA
МАСА

1 g / 1 gram / 1 грам

1 dag / 1 dekaqram *

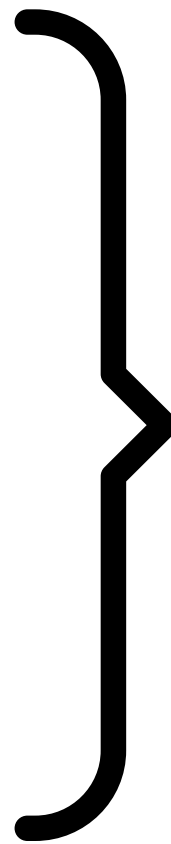
1 kg / 1 kilogram / 1 кілограм

1 t / 1 tona / 1 тонна

poniedziałek | wtorek | środa | czwartek | piątek | sobota | niedziela

понеділок | вівторок | середа | четвер | п'ятниця | субота | неділя

I styczeń / січень
II luty / лютий
III marzec / березень
IV kwiecień / квітень
V maj / травень
VI czerwiec / червень
VII lipiec / липень
VIII sierpień / серпень
IX wrzesień / вересень
X październik / жовтень
XI listopad / листопад
XII grudzień / грудень

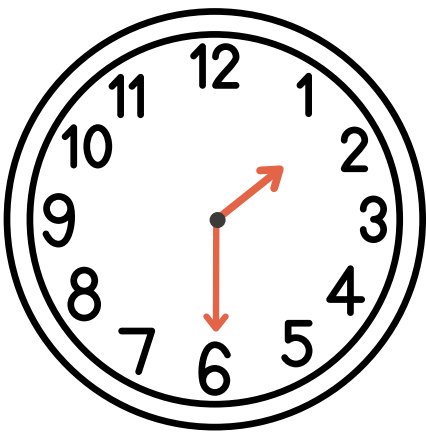

ROK
PIK

28 V 2022
↑ ↑ ↑
dzień miesiąc rok
день місяць рік

XXI
⏟
wiek
століття

11 : 30 : 14
↑   ↑   ↑
godzina   minuty   sekundy
година   хвилина   секунда

Która godzina?
Котра година?

Wpół do drugiej.
О пів на другу.

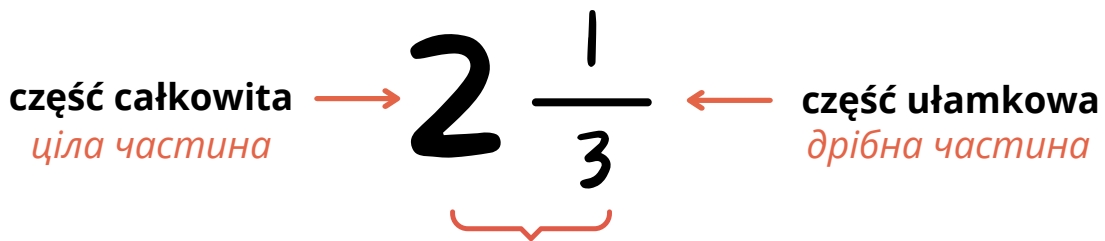
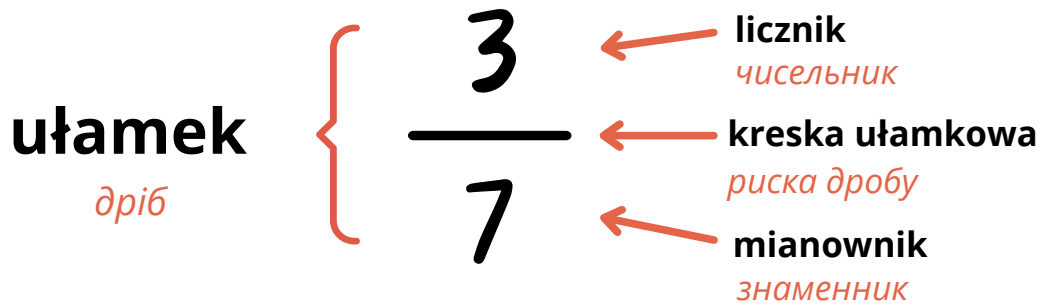
doła / день

godzina / година

minuta / хвилина

sekunda / секунда

kwadrans / чверть години

liczba mieszana
мішане число

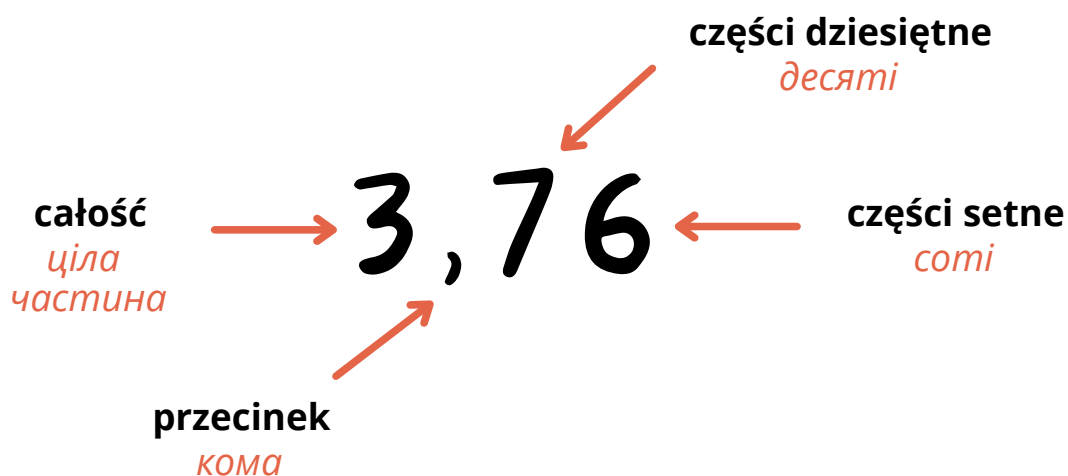
$\frac{5}{3}$ ułamek niewłaściwy
неправильний дріб

$\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$ rozszerzanie *

$\frac{14}{8} = \frac{7}{4}$ skracanie
скорочення дроби

$\frac{1}{3}$
"jedna trzecia"

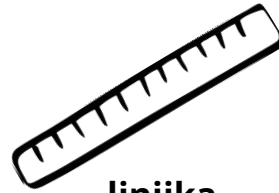
2,5

dwa i pięć dziesiątych
дві цілих п'ять десятих

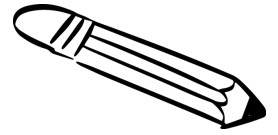
8 m 30 cm

wyrażenie dwumianowane
іменоване число

punkt
точка

linijka
лінійка

ołówek
олівець

prosta
пряма

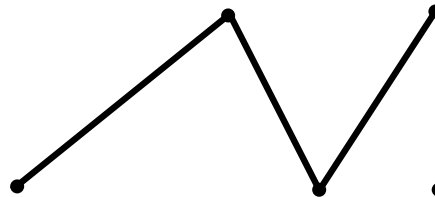
promień
промінь

gumka
гумка

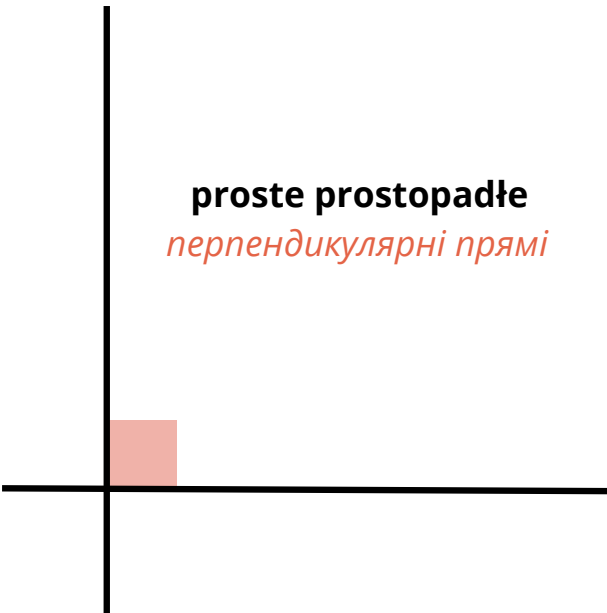

odcinek
відрізок

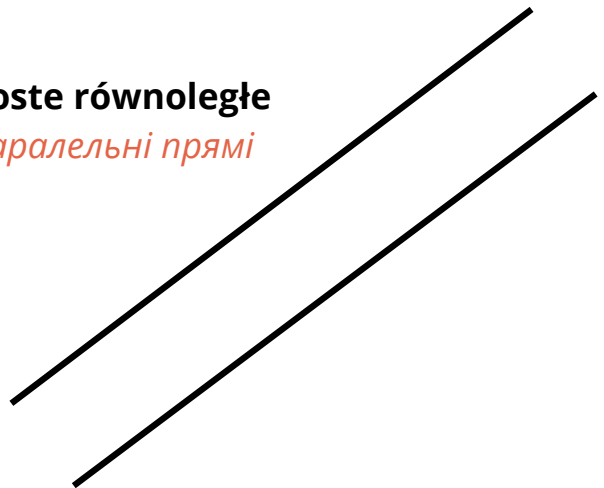

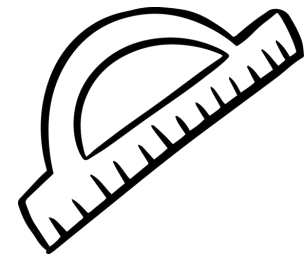
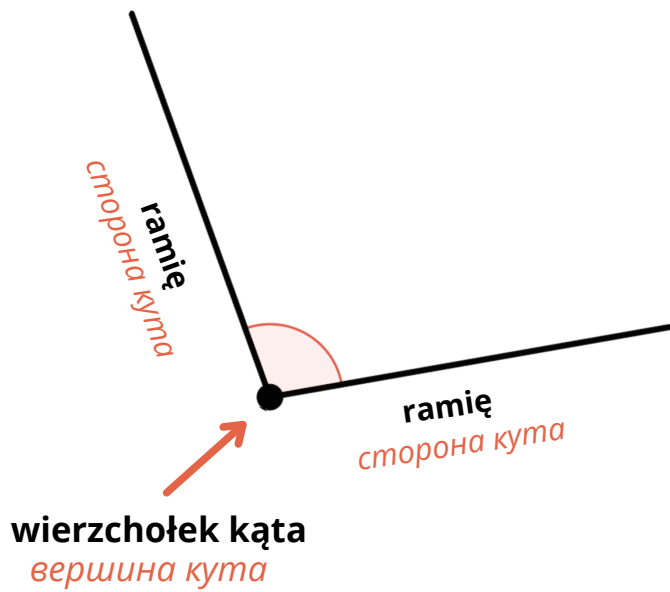
lamana
ламана

proste prostopadłe
перпендикулярні прямі

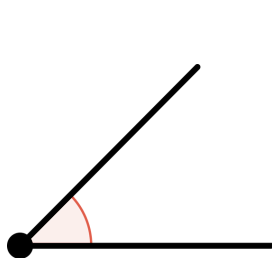

proste równoległe
паралельні прямі

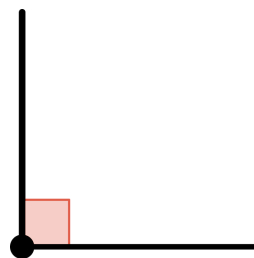

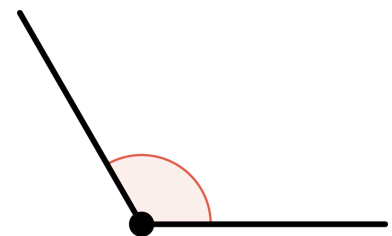
kątomierz
транспортир

$0-90^\circ$
kąty ostre
гострий кут

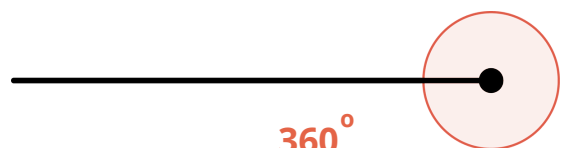
90°
kąty proste
прямий кут

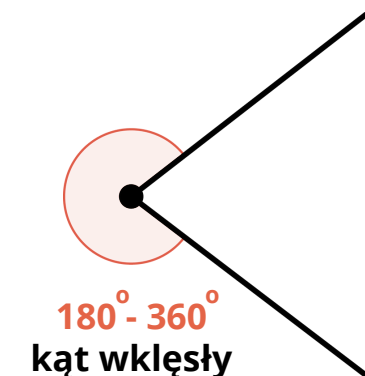
$90-180^\circ$
kąty rozwarte
тупий кут

180°
kąty półpełne
розгорнутий кут

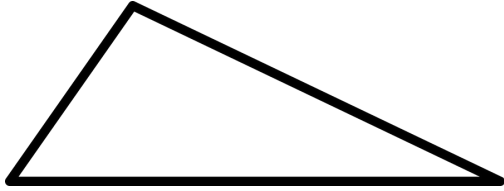

360°
kąty pełne
повний кут

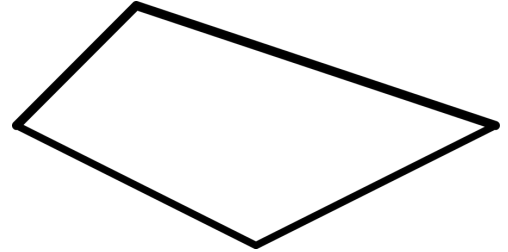

$180-360^\circ$
kąty wklęsłe
зовнішній кут

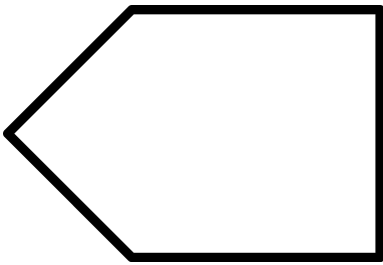

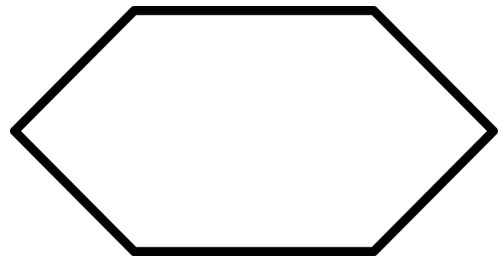
trójkąt
трикутник

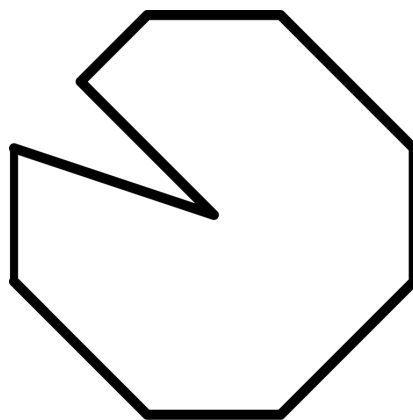
czworokąt
чотирикутник

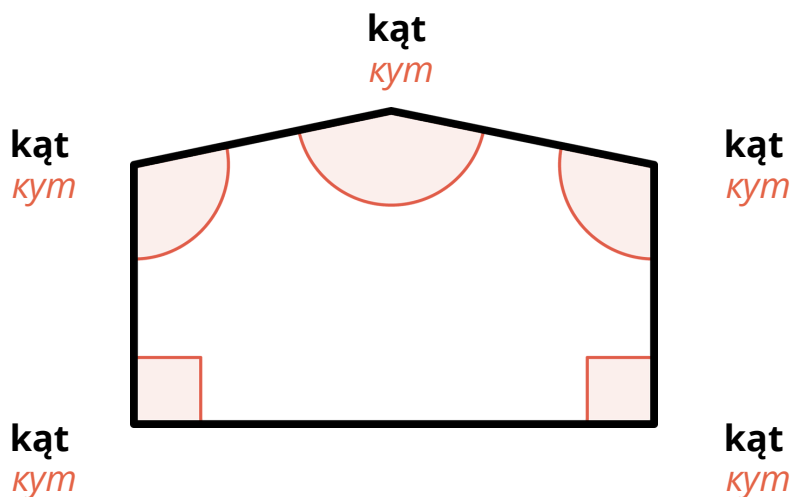
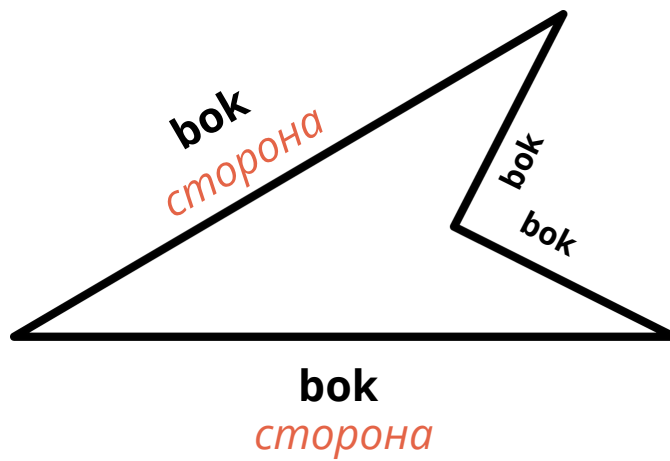
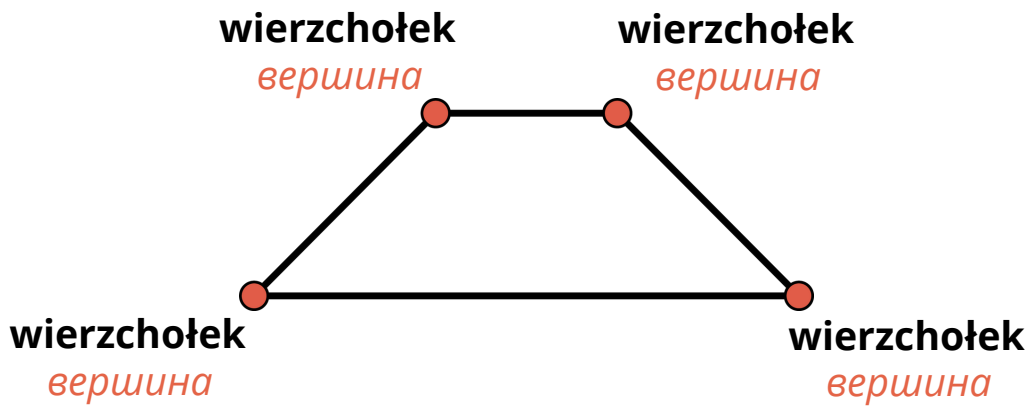
pięciokąt
п'ятикутник

sześciokąt
шестикутник

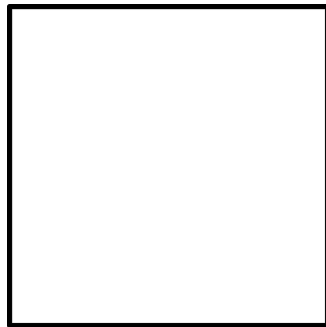

dziesięciokąt
десятикутник

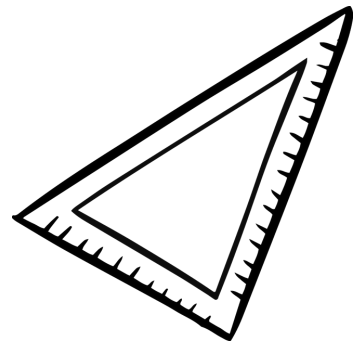

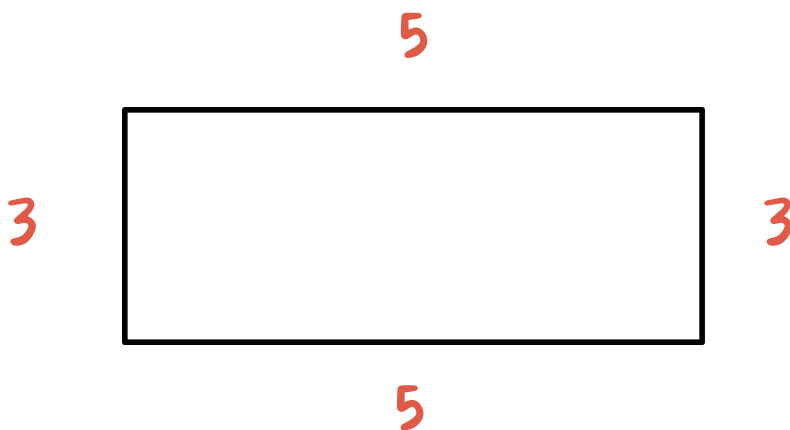
prostokąt
прямокутник

kwadrat
квадрат

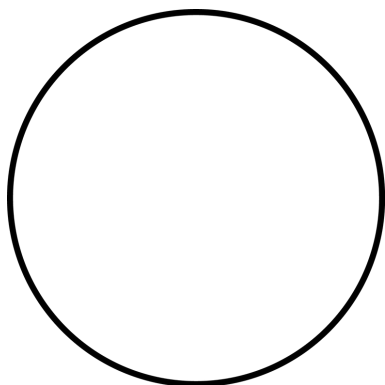

ekierka
косинець

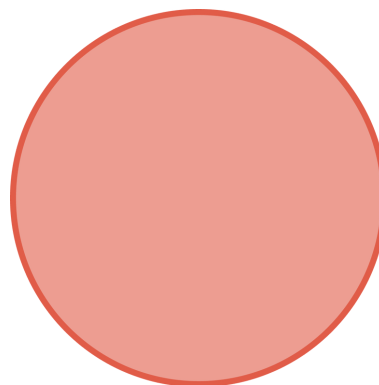

$$5 + 3 + 5 + 3 = 16 \text{ obwód / периметр}$$

$$5 \times 3 = 15 \text{ pole / площа}$$

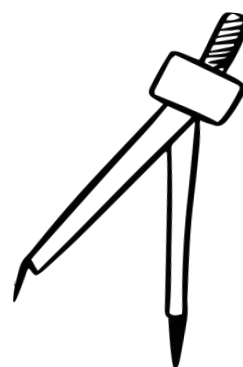

okrąg
коло

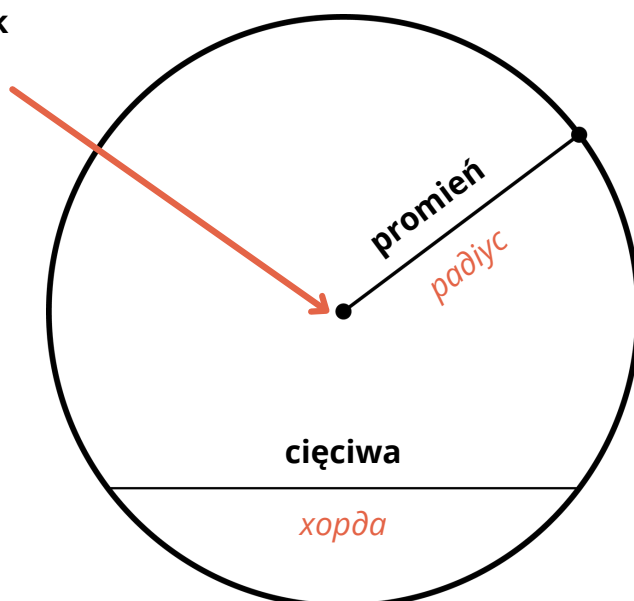

koło
круг

cyrkiel
циркуль

środek
*центр
кола*

1:1

rysunek naturalnej wielkości

рисунок натуральної величини

1:2

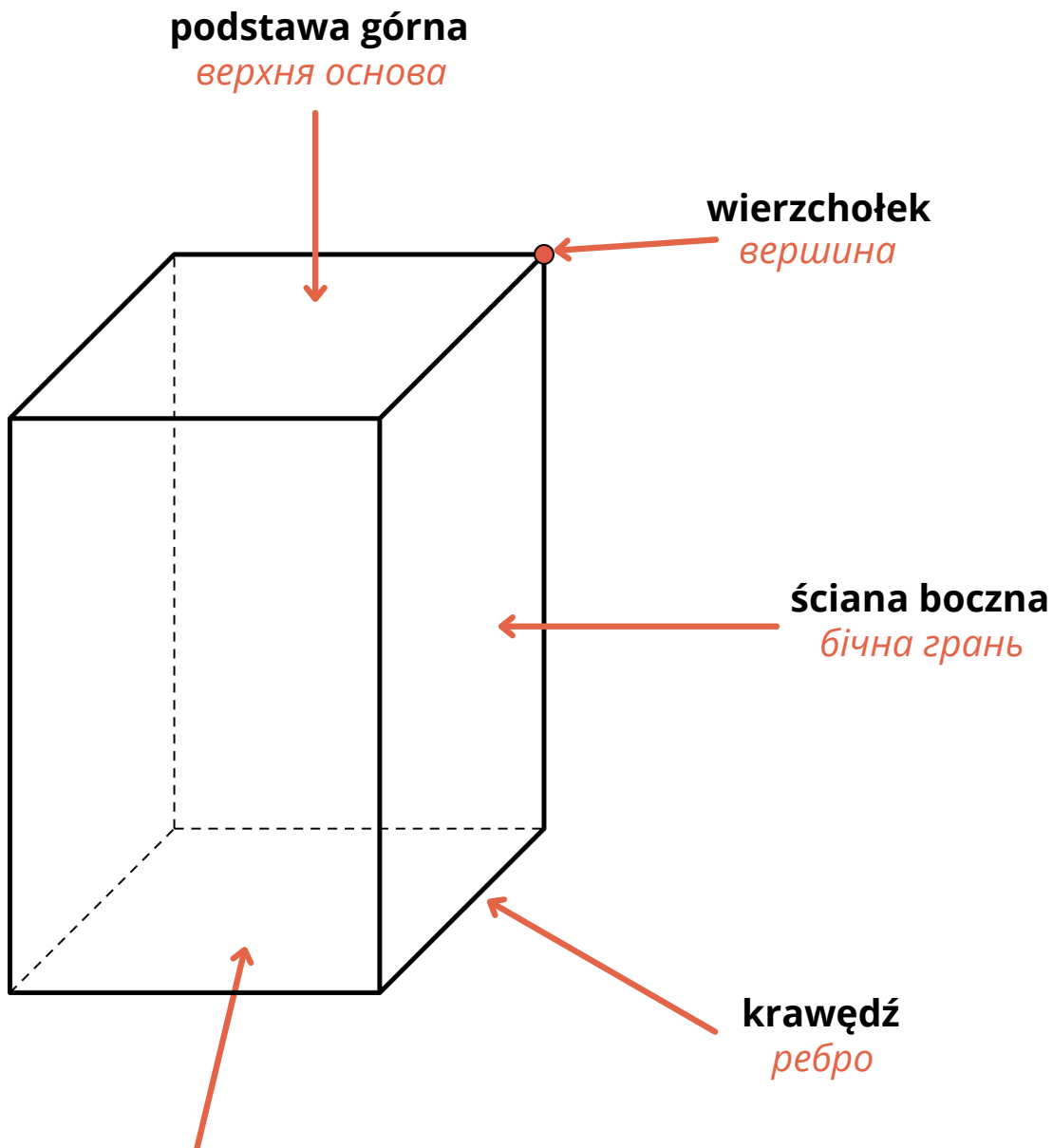
zmniejszenie

зменшення

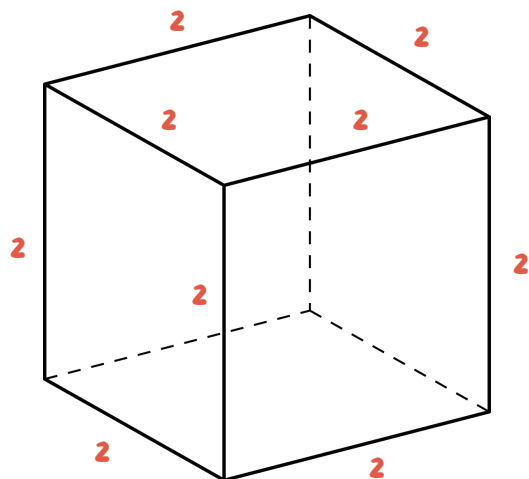
2:1

powiększenie

збільшення

podstawa dolna
нижня основа

sześcian
куб

Opracowanie merytoryczne
Anna Bazyluk
nauczycielka konsultantka ds. nauczania matematyki

Tłumaczenie
Iryna Hyrylovska

Korekta
Katarzyna Kryszczuk-Mańkowska

Skład i opracowanie graficzne
Grzegorz Sadłowski

*Publikacja została zaprojektowana przy
wykorzystaniu zasobów z portalu [Freepik.com](https://www.freepik.com)*